

حضرت آیت‌الله جنّتی «دام عزّه»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم؛

موضوع: طرح اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۶۰ و

اصلاحیه آن مصوب ۱۳۷۵

نتایج بررسی‌ها جهت استحضار، تحریر می‌یابد:

۱- ایرادهای ناظر بر بندهای (۱)، (۳)، (۴)، (۶)، (۷)، (۹)، (۱۰)، (۱۱) و (۱۳)^۲ مندرج در نامه

^۱ ماده ۵۷۶- چنانچه هر یک از صاحب‌منصبان و مستخدمین و مأمورین دولتی و شهرداری‌ها در هر رتبه و مقامی که باشد از مقام خود سوءاستفاده نموده و از اجرای اوامر کتبی دولتی یا اجرای قوانین مملکتی و یا اجرای احکام یا اوامر مقامات قضایی یا هرگونه امری که از طرف مقامات قانونی صادر شده باشد جلوگیری نماید به انفصال از خدمات دولتی از یک تا پنج سال محکوم خواهد شد.

^۲ قانون اصلاح تبصره (۱) ماده (۱۸۸) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۸ و الحاق سه تبصره به آن

ماده واحده - اصلاحات ذیل در ماده (۱۸۸) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب در امور کیفری مصوب ۱۳۷۸ به عمل می‌آید:
الف - تبصره (۱) ماده (۱۸۸) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۱- منظور از علنی بودن محاکمه، عدم ایجاد مانع جهت حضور افراد در جلسات رسیدگی است. خبرنگاران رسانه‌ها می‌توانند با حضور در دادگاه از جریان رسیدگی گزارش مکتوب تهیه کرده و بدون ذکر نام یا مشخصاتی که معرف هویت فردی یا موقعیت اداری و اجتماعی شاکی و مشتکی عنه باشد منتشر نمایند. تخلف از حکم قسمت اخیر این تبصره در حکم افترا است.
ب - تبصره‌های ذیل به عنوان تبصره‌های (۳)، (۴) و (۵) به ماده (۱۸۸) الحاق می‌گردد:

تبصره ۳- در موارد محکومیت قطعی به جرم ارتکاب اختلاس، ارتشا، مداخله یا تبانی یا اخذ پورسانت در معاملات دولتی، اخلال در نظام اقتصادی کشور، سوءاستفاده از اختیارات به منظور جلب منفعت برای خود یا دیگری، جرایم گمرکی، جرایم مالیاتی، قاچاق کالا و ارز و به طور کلی جرم علیه حقوق مالی دولت، به دستور دادگاه صادر کننده رأی قطعی خلاصه متن حکم شامل مشخصات فرد، سمت یا عنوان، جرایم ارتكابی و نوع و میزان مجازات محکوم‌علیه به هزینه‌وی در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار و عنداللزوم یکی از روزنامه‌های محلی منتشر و در اختیار سایر رسانه‌های عمومی گذاشته می‌شود. مشروط به آن که ارزش عواید حاصل از جرم ارتكابی یکصد میلیون (۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال یا بیشتر از آن باشد.

تبصره ۴- مرجع تجدید نظر موظف است حداکثر ظرف مدت شش ماه به پرونده‌های موضوع این ماده رسیدگی و حکم صادر نماید در صورت تأخیر بدون عذر موجه قضات شعبه رسیدگی کننده به مجازات انتظامی از درجه (۴) به بالاتر محکوم می‌شوند.

تبصره ۵- هریک از مقامات قضایی یا اجرایی که از تکلیف موضوع این ماده تخلف نماید یا به نحوی از انحاء مانع از اجرای آن گردد به مجازات مقرر در ماده (۵۷۶) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهد شد.

قانون فوق مشتمل بر ماده واحده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و چهارم خرداد ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و پنج مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۵/۳/۳۱ به تأیید شورای نگهبان رسید.

شماره: ۳۵۸۱

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۲/۱۵

پیوست: ندارد

شماره ۸۶۳۰/۲۵۱۰۶ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۴ شورای محترم نگهبان با عنایت به اقدام مجلس، حسب مورد بر حذف، اصلاح یا الحاق عبارت، به نظر مرتفع گردیده است.

۲- ایراد مندرج در بند (۲)،

إبقای عبارت «... مراجع رسیدگی کننده مکلفند...» دلالت بر حضور، شرکت و دفاع سازمان بازرسی در جلسات رسیدگی را دارد؛ چون رفع ایراد مستلزم حذف کامل عبارت مذکور می باشد، لذا اقدام مجلس محترم به صرف اصلاح عبارت، به نظر رافع ایراد نخواهد بود.

۳- ایراد مندرج در بند (۵)

- با عنایت به اصل ۱۴۰ قانون اساسی، چنانچه واژه «اتهام» مندرج در اصل مزبور، اعم از تخلف و جرم باشد، در این صورت اصلاح به عمل آمده توسط مجلس محترم راجع به وزراء و همطراز آنان اولاً در مغایرت با اصل مزبور خواهد بود، ثانیاً در مغایرت با تبصره ذیل ماده (۴) از «قانون اصلاح قانون تشکیل دادگاه های عمومی و انقلاب» مصوب مورخ ۱۳۸۱/۷/۲۸ مجلس می باشد.^۱

- مضافاً اینکه واژه «ماده» مندرج در قسمت اخیر تبصره اصلاحی «... از شمول این ماده مستثنی است.» باید به کلمه «بند» یعنی بند ه تغییر یابد و الاً استثنای مقامات از شمول ماده (۲) مغایر با اصل ۱۷۴ و در تعارض با نصوص مندرج در قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور خواهد بود.

۴- ایراد بند (۸)

- در مصوبه مجلس، آراء صادره اعم بود از کیفری و غیرکیفری، در صورتی که در اصلاحیه به عمل آمده، آراء صادره به وصف «کیفری» مقید گردیده است، با قطع نظر از جهت فوق، اقدام مجلس به اصلاح عبارت و موکول شدن تجدیدنظرخواهی ریاست سازمان به رعایت قانون آیین دادرسی،

^۱ تبصره ماده (۴) قانون اصلاح قانون تشکیل دادگاه های عمومی و انقلاب: «... رسیدگی به کلیه اتهامات اعضاء مجمع تشخیص مصلحت نظام، شورای نگهبان، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، وزراء و معاونین آنها، معاونان و مشاوران رؤسای سه قوه، سفراء، دادستان و رئیس دیوان محاسبات، دارندگان پایه قضایی، استناداران، فرمانداران و جرائم عمومی افسران نظامی و انتظامی از درجه سرتیپ و بالاتر و مدیران کل اطلاعات استان ها در صلاحیت دادگاه کیفری استان تهران می باشد به استثناء مواردی که در صلاحیت سایر مراجع قضایی است.»

شماره: ۳۵۸۱

تاریخ: ۱۳۸۷/۰۲/۱۵

پیوست: ندارد

به نظر رافع ایراد می‌باشد.

۵- ایراد بند (۱۲)

اصلاح به عمل آمده، چنانچه متضمن بار مالی، موضوع اصل ۷۵ قانون اساسی نباشد به نظر رافع

ایراد خواهد بود. / ۸۰۰۳۶

قربانعلی مه‌ری
قائم مقام مرکز تحقیقات

رونوشت:

- اعضاء معزز فقهاء و حقوقدانان شورای محترم نگهبان، جهت استحضار
- جناب آقای دکتر کدخدایی، معاون محترم اجرایی و امور انتخابات، جهت استحضار